

הכנסת היועצת המשפטית לכנסת

(סימוכין : 008836-2023)
ירושלים, י"א בשבט התשפ"ג
02 בפברואר 2023

לכבוד
עו"ד אסי מסינג
היועץ המשפטי למשרד האוצר

לכבוד
עו"ד שרון אפק
מנהל מערך ייעוץ וחקיקה,
המשנה ליועצת המשפטית לממשלה

נכבדיי שלום רב,

הנדון: היערכות לחקיקת חוק התקציב והצעת חוק ההסדרים לשנת 2023

בהמשך לשיחותינו מהעבר, הריני מתכבדת לפנות אליכם כדלקמן :

1. בהתאם להסדרים הקבועים בחוק-יסוד: הכנסת וחוק-יסוד: משק המדינה, על הממשלה להניח את הצעת חוק התקציב על שולחן הכנסת עד ליום 23.3.2023 ; ועל הכנסת לקבל את חוק התקציב עד ליום 29.5.2023, ולא – יראו בכך כאילו החליטה על התפזרותה.
2. כידוע, מזה שנים רבות הממשלה נוהגת להניח על שולחן הכנסת, לצד הצעת חוק התקציב, גם את הצעת חוק ההסדרים. בשנים האחרונות הניחה הממשלה בפני הכנסת שתי הצעות חוק: האחת, הכוללת נושאים שיש להם זיקה תקציבית ישירה, והשנייה הכוללת רפורמות מבניות או כלכליות שלא אחת אין להן זיקה כאמור, אך ישנה דחיפות אחרת בחקיקתם.
3. לפי החלטת ועדת הכנסת מיום 25.5.2022 כנס החורף של המושב הראשון של הכנסת יסתיים ביום 2.4.2023, וכנס הקיץ של המושב הראשון ייפתח ביום 30.4.2023. דהיינו, בתקופה שבין תאריכים אלו הכנסת תהיה בפגרת הפסח. משמעות האמור היא שלכנסת יהיה זמן קצר יחסית לדון ולקבל החלטות ביחס להסדרים שיונחו על שולחנה בהצעת חוק התקציב והצעת חוק ההסדרים.
4. אין חולק כי לאור משמעותם של ההסדרים האמורים, ישנה חשיבות רבה כי גם במסגרת זמנים מצומצמת זו יתאפשר לוועדות הכנסת ולחברי הכנסת לקיים בהם דיונים מעמיקים, לשמוע את כלל הגורמים הנוגעים לעניין, להביע עמדה נפרדת ביחס לכל אחד מההסדרים המוצעים ולהשפיע על תוכנם. זאת, על מנת שתוצר ההליך יהיה חקיקה איכותית, מדויקת וישימה, שתשרת היטב את הציבור בישראל.
5. ידוע לי כי מזה מספר שנים מתקיים במשרד המשפטים הליך משמעותי לשקילת הנושאים הנכללים בסופו של יום במסגרת הצעת חוק ההסדרים. אף על פי כן, לעיתים ההצעות שהובאו בפני הכנסת היו מרחיקות לכת בהיקפן. לאור זאת, אבקש לחזור על בקשתי כי לא יכללו בהצעה נושאים שאין מקומם בהצעת חוק הסדרים ואלו יובאו ככל הניתן בהצעות חוק נפרדות ובהליך חקיקה רגיל.

6. כמו כן, מניסיון העבר אנו למדים כי לעיתים הצעות שנכללו בהצעת חוק ההסדרים התאפיינו בחוסר בשלות ובכלל זה חוסר בעבודת מטה משותפת למשרדי הממשלה ולרשויות. גם ביחס לכך אבקש להזכיר את עמדתי לפיה ראוי כי השיקול בדבר מידת בשלות ההסדר יהווה שיקול משמעותי בהחלטה אם לכלל אותו מלכתחילה בהצעת חוק ההסדרים.
7. עניין נוסף שכבר פניתי לגביו לנציגי הממשלה לא אחת הוא שלשם קיום דיון ענייני ורציני בכנסת, רצוי שנציגי הממשלה שיופיעו בפני הוועדות השונות יכירו היטב את החקיקה המובאת ויהיו בקיאים בהסדר המוצע. לשם כך עדיף, ככל הניתן, שההסדרים המוצעים יוצגו על ידי נציגי המשרד הממשלתי האחראי על התחום ואשר יהיה אמון על יישום החקיקה.
8. בכל מקרה, נדרש שנציגי משרדי הממשלה ייערכו להגעה רציפה לדיוני הוועדות בכנסת ובכלל זה יחזיקו בידם נתונים וייערכו למתן תשובות לשאלות שייתכן שיתעוררו במהלך הדיונים.
9. לבסוף אבקש שבמסגרת הליך החקיקה הצפוי תקפידו הקפדה יתרה כי לא יובאו על ידי נציגי הממשלה תיקוני חקיקה שאינם קשורים לנושא הצעת החוק שנדונה על ידי הוועדה, לאחר הקריאה הראשונה. עמדתי, כפי שהבעתי במספר הזדמנויות בעבר היא כי דרך פעולה זו בעייתית מאד ואינה מתיישבת עם החובה לקיים הליך חקיקה סדור, בפרט, בלוחות הזמנים הצפופים של חקיקת חוק התקציב וההסדרים, כאשר החשש מפני התפזרות הכנסת תלוי ועומד.
10. אני עומדת לרשותכם בכל עניין.

בכבוד רב,

שגית אפיק